

Aangenomen resoluties op het CDA partijcongres 4 november 2017 te Nijmegen

Resolutie: Koppel besluit glyfosaat aan toekomstbestendige koers in de landbouw

Resolutie ingediend door: CDA-Duurzaamheidsberaad - KJ. de Jong, W. Adriaanse, J. van Alphen, N. de Boer, R. Brouwer, A. van der Bijl, J. Dekker, C. Dubbelman, T. de Gans, J. Grovenstein, G. Hartholt, A. Huitzing, A. Kleine Staarman, J. Koekoek, K. de Kok, H. de Kort, C. Moerman, D. Moolenburgh, A. Nijenhuis, A. Olde, H. Pijnappel, M. Rigter, K. van Rooijen, C. Rühle, W. Rutten, L. Schelwald van der Kleij, T. Senden, J. Slingerland, N. van der Stappen, E.J. Stokking, J. Vermeiden, B. van Vlijmen en R. Vos.

Het CDA Partijcongres op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen,

A. Constateert dat:

- het middel glyfosaat (bestanddeel in onkruidbestrijdingsmiddel Roundup van Monsanto) effectief is tegen vele gewassen die niet genetisch gemodificeerd zijn;
- glyfosaat volgens vele studies een lage acute toxiciteit heeft, waardoor de Europese voedselveiligheid autoriteit EFSA het goedkeurt;
- glyfosaat anderzijds verdacht carcinogeen is volgens de International Agency for Research on Cancer, onderdeel van de WHO (Wereld Gezondheid organisatie);
- de Vereniging voor Waterleidingbedrijven in Nederland (VEWIN) zijn bezorgdheid heeft uitgesproken over glyfosaat in relatie tot de drinkwater bereiding;
- het middel veel maatschappelijke onrust veroorzaakt, mede doordat is gebleken dat Monsanto studies naar toxische effecten heeft beïnvloed en dat glyfosaat in levensmiddelen wordt aangetoond (o.a. ijs van Unilever);
- veel (andere) Europese landen daardoor niet willen instemmen met een nieuwe toelatingstermijn van 10 jaar,

B. Overweegt dat:

- een verbetering van het aanzien van de landbouw bij de voedsel-consument zeer welkom is en moet worden nagestreefd;
- een omslag naar duurzaamheid nodig is, waarbij gezondheid voor mens en dier en handhaving van ecosystemen voorop staan;
- onduidelijkheid van veiligheid en het al dan niet toestaan slecht is voor de landbouwsector en de boerenbedrijven,

C. Spreekt uit dat:

- het CDA bepleit dat door Nederland in Europees verband wordt geijverd voor een goed onderzoek, na raadpleging van de producent(en), de afnemers en onafhankelijke experts en NGO 's met het doel om zo snel

- mogelijk een eenduidige breed gedragen uitspraak over effecten en gewenstheid van glyfosaat te doen;
- het CDA er voor ijvert dat het kabinet samen met de sector een innovatief beleid in gang zet, incl. de verspreiding van kennis over alternatieven, zowel t.a.v. teelt als bodemverbetering, zodat het gebruik van glyfosaat in de toekomst niet langer nodig is.

En gaat over tot de orde van de dag.

Resolutie: Gezonde lucht voor iedereen

Resolutie ingediend door: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen,

A. Constateert dat:

- Luchtkwaliteit een aanhoudend punt van zorg is voor vele Nederlanders.
- Verschillende onderzoeken aangetoond hebben dat er een relatie is tussen luchtverontreiniging en schadelijke effecten op de gezondheid van mensen.
- Deze schadelijke gezondheidseffecten ook optreden wanneer de luchtkwaliteit voldoet aan de wettelijke Europese normen voor fijnstof en stikstofdioxide. (*bijvoorbeeld luchtwegaandoeningen, longkanker en een levensduurverkorting van 13 maanden voor leeftijdsgroepen van 30 jaar en ouder.*)
- De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) advieswaarden geeft voor 'gezonde lucht'.
- De Europese normen voor luchtkwaliteit die in Nederlandse wetgeving zijn vastgelegd fors hoger zijn dan de gezondheidkundige normen die de WHO adviseert. (Namelijk voor fijnstof 20 µg/m³ in plaats van de Europese normen van 40 µg/m³).

B. Overweegt dat:

- Gezondheidsaspecten niet de doorslag hebben gegeven bij het vaststellen van de wettelijke normen, maar economische.
- De overheid de verplichting heeft om het recht op gezondheid te bevorderen, beschermen en verwezenlijken.
- Bij het afwegen van economische belangen en gezondheidsbelangen de laatste de doorslag zou moeten geven.
- Luchtkwaliteit verbeteren een kwestie is van een transformatieproces met lange adem.
- Ingrijpende maatregelen op lokaal, nationaal en Europees niveau nodig zijn om aan de WHO-normen te voldoen. Dat vergt zowel moed als goed overleg met partijen die zullen moeten veranderen (bedrijfsleven, boeren, particulieren en diverse overheden)

- Het regeerakkoord uitgaat van de (te hoge) Europese normen (pag 46, derde bullit; *De Rijksoverheid blijft onder andere verantwoordelijk voor het realiseren van Europese doelstellingen op het terrein van lucht en water. Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit eindigt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en zal worden vervangen door een nationaal actieplan luchtkwaliteit dat zich richt op een permanente verbetering van de luchtkwaliteit.*)

C. Spreekt uit dat

- Het CDA de WHO-normen voor luchtkwaliteit onderschrijft als na te streven doel in 2030.
- De WHO-advieswaarden na te streven in een gezamenlijke Europese aanpak met als uiteindelijk doel een verankering in Europese wetgeving.
- De CDA-fractie in de Tweede Kamer daartoe het initiatief zal nemen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Resolutie: Zelfrijdende auto's

Resolutie ingediend door: CDJA

Het CDA Partijcongres, op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen,

A. Constateert dat:

- Nederland voorloper is op het gebied van de ontwikkeling van zelfrijdende auto's;
- Het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat inzet op snelle verwezenlijking van zelfrijdende auto's op de Nederlandse wegen;
- Op de ringweg tussen Borgerhout en Deurne een zogenaamde proeftuin, een testlocatie, komt voor zelfrijdende auto's welke in 2019 geopend wordt.

B. Overweegt dat:

- Grote veranderingen zoals op het gebied van de auto alleen kunnen worden aangegaan wanneer de bijbehorende rechten en plichten voor iedereen duidelijk zijn en nageleefd kunnen worden;
- Het vooroplopen in de ontwikkeling van zelfrijdende auto's een positieve impuls geeft aan het banenpotentieel;
- Het CDA in het kader van gespreide verantwoordelijkheid en goed rentmeesterschap technologisch innovatieve ontwikkelingen de ruimte wil bieden;
- Zelfrijdende auto's de veiligheid van deelnemers in het verkeer niet mogen aantasten;
- Technologische ontwikkelingen een positieve impuls kunnen geven aan een snellere doorstroom in het verkeer; zelfs een klein percentage zelfrijdende auto's resulteert in een grote daling in het aantal files;

- Bij niet zelfrijdende auto's de eigenaar verantwoordelijk is voor veilig weggebruik;
- De verantwoordelijkheid bij zelfrijdende auto's meer bij fabrikanten komt te liggen;
- Ontwikkelaars van zelflerende algoritmes die gebruikt worden in zelfrijdende auto's niet altijd in staat zijn het zelflerende vermogen te begrijpen en uit te leggen;
- Dit mogelijk tot gevaarlijke situaties kan leiden

C. Spreekt uit dat:

- Het CDA pleit voor een zorgvuldige en snelle ontwikkeling en toepassing van zelfrijdende auto's, zodat Nederland voorop blijft lopen in de ontwikkeling van zelfrijdende auto's;
- Het CDA inzet op eenzelfde aansprakelijkheid voor gebruikers van zelfrijdende auto's en bestuurders van niet zelfrijdende auto's;
- Het CDA wil dat ontwikkelaars van software voor zelfrijdende auto's verplicht worden gesteld de gemaakte keuzes van het systeem te allen tijde aan de overheid kenbaar te maken. Dit geldt als voorwaarde om de weg op te mogen;
- Het CDA zelfrijdende auto's alleen wil toestaan voor particulier gebruik wanneer een fabrikant in al haar auto's dezelfde software gebruikt en de fabrikant verantwoordelijk blijft voor periodieke software-updates;
- Het CDA onderzocht wil hebben of zelfrijdende auto's een mogelijkheid tot menselijk ingrijpen moeten bevatten en of de persoon op de bestuurdersstoel in het bezit moet zijn van een rijbewijs;
- Het CDA graag ziet dat het wegennetwerk op zelfrijdende auto's voorbereid wordt, te beginnen bij de snelwegen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Resolutie: Europees geld is niet vrijblijvend

Resolutie ingediend door: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen,

A. Constateert dat:

- De Europese Unie een Unie een waardengemeenschap is waarin we gezamenlijke waarden delen en onderhouden.
- Een van die waarde is de democratische rechtsstaat, waardoor burgers verzekerd zijn van een goed werkende democratie met onafhankelijke rechters met garantie van de vrijheid van meningsuiting.
- Op dit moment deze democratische rechtsstaat in Polen wordt bedreigd door een grondwettelijke wijziging waardoor de onafhankelijkheid van de rechtelijke macht en de mediavrijheid alsmede de fundamentele rechten worden aangetast.

- In Hongarije een soortgelijke situatie zich ontwikkeld waarin de grondwet gewijzigd wordt, de mediavrijheid wordt aangetast, de vrijheid van meningsuiting lijkt te worden aangetast en fundamentele rechten lijken te worden geschonden.
- In zowel Hongarije als Polen de waarschuwingen van de Commissie om deze bedreigingen te onderkennen en op te lossen, systematisch worden genegeerd.
- Polen in het huidige meerjarig financieel kader MFK (2014-2020) 106 miljard euro ontvangt en daarmee de grootste netto-ontvanger is van de EU.
- Hongarije op dit moment jaarlijks circa 3% van haar BBP direct ontvangt via diverse Europese steunfondsen en Hongarije daarmee ook een van de grootste netto-ontvangers is.
- De samenwerking binnen de Europese Unie gebaseerd is op onderling vertrouwen tussen lidstaten. Een ondermijning van de rechtsstaat het vertrouwen en de solidariteit tussen de lidstaten ondergraaft.
- De Adviesraad Internationale Vraagstukken in juni 2017 over dit onderwerp een rapport heeft geschreven waarin zij pleit voor een koppeling tussen de stand van de rechtsstaat en de ontvangsten van Europese cohesie- en structuurfondsen.

B. Overweegt dat:

- Het CDA het belangrijk vindt dat belastinggeld goed besteed wordt.
- Rechten niet zonder plichten kunnen gelden. Het recht van ontvangst van cohesie en structuurfondsen gepaard dient te gaan met de plicht om als lid van de EU de rechtsstaat op orde te hebben en te houden.
- Lidstaten die de rechtsstaat aantasten en waarschuwingen van de Commissie negeren niet alleen het vertrouwen van lidstaten aantasten, maar ook het vertrouwen van de EU én dat van burgers in de EU aantasten.
- Het CDA pal staat voor een EU die zich richt op haar kerntaken.
- Het hebben van een stabiele rechtsstaat van fundamenteel belang is voor de lidstaat, een goede samenwerking met elkaar en dus ook van fundamenteel belang is voor de werking van en het vertrouwen in de EU.
- Het beschermen van de rechtsstaat en de fundamentele rechten daarmee volgens het CDA tot een van de kerntaken van de EU behoort en in het Nederlands belang is.
- De huidige verdragen de Commissie en het Europees Parlement onvoldoende toerust om effectief te kunnen reageren op gebeurtenissen zoals in Hongarije en Polen.
- Het momenteel lastig is om schendingen aan te pakken omdat daarbij unanimititeit van alle lidstaten vereist is. Een schending van de rechtsstaat zowel een aanpak vanuit de lidstaten zelf als ook een aanpak vanuit Brussel vergt.
- Een versterking van de rol van de Commissie en het Europese Parlement gewenst is, zodat Brussel effectiever kan optreden bij een mogelijke schending van de rechtsstaat.

C. Spreekt uit dat

- Het CDA zich ervoor inzet dat de stand van de rechtsstaat in een land een bindende voorwaarde wordt om in aanmerking te komen voor toewijzing en uitbetaling van geld uit de Europese begroting (het MFK).
- Het CDA krachtig duidelijk maakt aan Polen en Hongarije dat Europese steunfondsen niet vrijblijvend zijn, maar daarbij plichten horen, zoals die passen bij de EU als waardengemeenschap.
- Het CDA zich ervoor zal inzetten dat bij een schending van de rechtsstaat, de Commissie en het Europees Parlement hierop een krachtige reactie kunnen geven.
- Het CDA zich ervoor inzet dat besluiten over sanctionering bij een schending van de rechtsstaat niet langer op basis van unanimiteit worden genomen, maar dat een meerderheid van de lidstaten voldoende is, ook indien hier een verdragsaanpassing voor nodig zou blijken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Resolutie: Europees Openbaar Ministerie

Indieners: Bouwman c.s.

B. Bouwman, T. Droog, W. Duitman, S. Sybesma, J. van Ginneken, P. Koiter, A. Bindels, A. Adema, G. ter Veen, D. Bruinsma, C. de Koe, R. Sybesma, M. Monkau, M. Westerhof, L. Zuidema, M. Dorst, R. van Leeuwen, T. Eigenhuis, M. Baron, G. de Koning Gans, K. Valkering, H. Heutink, I. Blok, D. Smit, F. Kirpestein, A.J. Timmerman

Het CDA Partijcongres op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen,

A. Constateert dat:

- de Tweede Kamerfractie van het CDA op 6 juli 2016 en 7 juni 2017 tegen de deelname van Nederland aan het Europees Openbaar Ministerie (EOM) gestemd heeft op basis van het vermoeden dat de bevoegdheden van het EOM stelselmatig uitgebreid zullen worden ten koste van het Nederlandse Openbaar Ministerie;¹
- het CDA in het regeerakkoord heeft ingestemd met de deelname van Nederland aan een Europees Openbaar Ministerie.

B. Overweegt dat:

- het CDA vindt dat de aan het EOM toegekende bevoegdheden te vergaand zijn en aan de nationale autoriteiten dienen te worden voorbehouden;²
- het CDA vindt dat strafrecht primair een nationale bevoegdheid dient te zijn;²

---

¹ Zie Kamerstuk 32317 nr. 428 (6 juli 2016) en Kamerstuk 32317 nr. 470 (7 juni 2017).

² Zie het bericht "Tweede Kamer vraagt kabinet om naar alternatieven voor Europees Openbaar Ministerie te kijken" op de website van het CDA. Zie: goo.gl/CMvLYj.

- het CDA vindt dat opsporing en vervolging van delicten primair een taak van de nationale autoriteiten dient te zijn;²
- de bovengenoemde overwegingen in lijn zijn met het subsidiariteitsbeginsel en het CDA-grondbeginsel van publieke gerechtigheid.
- commissievoorzitter Juncker, Frankrijk en Duitsland – nog voordat het EOM is daadwerkelijk is opgericht – al opgeroepen hebben om de bevoegdheden van het EOM uit te breiden;
- in het geval van groeiende bevoegdheden van het Europees Openbaar Ministerie opzegging van de oprichtingsverdragen van het EOM mogelijk moet kunnen zijn zonder daarvoor de EU te moeten verlaten.

C. Spreekt uit dat*:

- de CDA-fractie niet meewerkt aan een uitbreiding van het Europees Openbaar Ministerie, anders dan hetgeen is overeengekomen in het regeerakkoord

En gaat over tot de orde van de dag.

---

* De fractie en de indiener zijn overeengekomen dat zij zich in gezamenlijkheid kunnen vinden in de punten die genoemd zijn onder A. constateert dat, en B. overwegende dat. Deze punten in acht nemend kunnen beide partijen leven met de uitspraak dat de CDA fractie niet meewerkt aan een verdere uitbreiding van het Europees Openbaar Ministerie

Resolutie: Sneller starten met werkdrukverlichting

Resolutie ingediend door: CDA Uitgeest

Het CDA Partijcongres op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen,

A. Constataert dat:

- in het regeerakkoord investeringen in het primair onderwijs zijn afgesproken, voor salaris en verlaging van de werkdruk;
- de investeringen voor verlaging van de werkdruk gepland staan voor het einde van de kabinetsperiode;
- de werkdruk in het primair onderwijs ongekend hoog is, wat gevolgen heeft voor leerlingen en leraren.

B. Overweegt dat:

- alle betrokken in het onderwijs en de politieke partijen graag zien dat werkdruk in het primair onderwijs snel en effectief wordt aangepakt;
- wanneer de werkdruk niet snel genoeg wordt aangepakt, leerlingen zullen lijden onder kwaliteitsverlies, leraren zullen uitvallen (de sector heeft

- inmiddels al het hoogste percentage burn-outs) en scholen nog grotere personeelstekorten tegemoet zullen zien;
- wanneer de investeringen pas later beschikbaar komen, de positieve effecten niet tijdens deze regeerperiode merkbaar worden;
  - de inzet van extra onderwijsassistenten en conciërges bij zal dragen aan verlaging van de werkdruk in het primair onderwijs.

C. Spreekt uit dat

- de CDA-fractie, PO-Raad en vakbonden in het onderwijs met elkaar om tafel gaan zitten om de mogelijkheden te onderzoeken om sneller de werkdruk te verlichten

En gaat over tot de orde van de dag.

Resolutie: Meer steun voor vluchtelingen in het Midden-Oosten

Resolutie ingediend door: CDA afdelingen Uitgeest, Castricum, Medemblik, Hollands Kroon, Schagen en Heerhugowaard

Het CDA Partijcongres op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen

A. Constateert dat:

- bij de huidige discussie over het vluchtelingenvraagstuk de focus in de eerste plaats ligt op het stoppen van de migratie naar Europa;
- de focus in de tweede plaats ligt bij de opvang van asielzoekers die momenteel al in Europa verblijven;
- er daardoor te weinig aandacht overblijft voor de miljoenen vluchtelingen die zijn achtergebleven in het Midden-Oosten en die ernstig gebrek hebben aan medische zorg, onderwijs en huisvesting;
- deze laatste groep over het algemeen zwakker is en meer behoefte heeft aan hulp dan de vluchtelingen die al op eigen kracht naar Europa zijn gekomen;

B. Overweegt dat:

- het stoppen van de illegale migratie naar Europa binnen het CDA terecht een hoge prioriteit heeft;
- maar dat de partij daarnaast meer compassie moet tonen met de vluchtelingen die zijn achtergebleven in het Midden-Oosten;
- het niet mogelijk is om al deze mensen blijvend op te nemen in Europa;
- en er daarom gezocht moet worden naar andere wegen om deze mensen te helpen.

C. Spreekt uit dat:

- het CDA meer prioriteit moet geven aan het helpen van oorlogsvluchtelingen die zijn achtergebleven in het Midden-Oosten;

- het CDA op korte termijn concrete voorstellen ontwikkelt voor projecten die daarvoor in EU verband opgezet kunnen worden;
- waarbij ook de mogelijkheid wordt gezien van tijdelijke opvang van de meest hulpbehoevende vluchtelingen op Europese bodem.

En gaat over tot de orde van de dag.

Resolutie: Behoud twee-statenoplossing voor Israëliisch-Palestijns conflict

Resolutie ingediend door: CDA Zoeterwoude C. Dubbeldam, E.W. Tilanus, A.M. Tilanus-Bakker, H. Groeneboer, J.F. Wichers, A.A.J.M. Van Genabeek, J.E. Voerman-Luiting, B.T.E Voerman, H. Kluijtmans, M. Koot, M. Bouman, A. Corten, J. Elshout, W.G. Aldershoff, M. Ates, N. van der Stappen, P.H.M. Ypma-Varwijk, T. Lodders, M.Gribling-Gommans, P.H.J.A. Leenders, I. Hiel-Piet, W. Zoetemelk, H. Jansen, A.J.M.. Houdijk, C.P.M. Houdijk van den Hondel, P. Rietkerk, K. Sommer, J.C. Brodhuys, C. van der Burg, W. van Drie, N. van Amerongen, A. Vroon

Het CDA Partijcongres op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen,

A. Constateert dat:

- het CDA voorstander is van een twee-statenoplossing voor het Israëliisch-Palestijnse conflict en jarenlang op die oplossing aandringt;
- het partijcongres in 2012 in het CDA-verkiezingsprogramma heeft laten opnemen dat beide partijen onder druk gezet moeten worden om beleid te staken dat vrede blokkeert;
- de twee-statenoplossing sindsdien in groot gevaar is komen te verkeren, onder andere door het aanhoudende nederzettingenbeleid van Israël;
- de Israëliische bezetting van de Palestijnse gebieden in 2017 vijftig jaar duurt.

B. Overweegt dat:

- alle geweld tegen burgers afkeurenswaardig is en Israëli's en Palestijnen in vrede en veiligheid moeten kunnen leven;
- er nog weinig tijd rest om de twee-statenoplossing te redden en te realiseren;
- het mislukken van de twee-statenoplossing Israëls bestaan en veiligheid aan grote risico's zou blootstellen;
- een oplossing van het Israëliisch-Palestijnse conflict aan regionale stabilisatie zou bijdragen en de Europese veiligheidsbelangen dient;
- het behoud van de twee-statenoplossing voor Nederland en de Europese Unie een prioriteit is;

- Nederland en de EU meer moeten doen om de twee-statenoplossing te redden.

C. Spreekt uit dat

- de CDA-fractie in de Tweede Kamer bij het kabinet krachtig moet blijven aandringen op gebruik van de bilaterale contacten en moet blijven aandringen op concrete maatregelen in Europees verband, die het behoud en de verwezenlijking van de twee-statenoplossing versterken,

En gaat over tot de orde van de dag.

Resolutie: CDA, een integere partij

Resolutie ingediend door: CDJA

De laatste jaren lezen we in het nieuws dat personen die, terwijl zij een publiek ambt droegen, zijn veroordeeld voor corruptie, fraude of niet-integer. Vervolgens konden zij gewoon worden verkozen tot raadslid, Provinciale Statenlid of anderszins. Daardoor ontstaat een roep om het afnemen van het passieve kiesrecht, een zeer vergaand middel. Wij vinden het niet zuiver dat personen die veroordeeld zijn voor corruptie, fraude of een gebrek aan integriteit zich alsnog verkiesbaar kunnen stellen. Wij stellen daarom voor om als CDA het goede voorbeeld te geven en ervoor te zorgen dat deze personen zich niet meer verkiesbaar kunnen stellen binnen onze partij!

Het CDA Partijcongres, op 4 november 2017 bijeen te Nijmegen,

A. Constateert dat:

- Het CDA op dit moment een grondhouding heeft ten aanzien van integriteit en om die reden een integriteitscommissie heeft ingesteld;
- Het CDA in deze grondhouding het principe van *noblesse oblige* hanteert, het politieke ambt is een eervolle taak waar integere, betrouwbare kandidaten voor moeten worden voorgedragen;
- Het CDA zelf vier oorzaken benoemd heeft waardoor integriteit in de politiek van groter belang is geworden;
- Het CDA al van mening is dat er een viertal uitgangspunten en een zevental gedragswaarden zijn waar iedere CDA-politicus zich aan moet houden;
- Het CDA al heeft vastgelegd hoe er wordt gekeken tegen het honorarium, giften en cadeaus, nevenfuncties, belangenverstrengeling en het aantal termijnen waarop iemand dezelfde functie mag vervullen namens het CDA;
- Het alsnog voor kan komen dat personen een officiële functie binnen een politieke partij hebben en in die functie niet integer handelen en daarmee de reputatie van de partij beschadigen;

- Het CDA al verschillende keren negatief in het nieuws is gekomen door schandalen van partijleden;
- Afdelingen autonoom zijn in het bepalen van de eigen kieslijst;
- Het CDA als organisatie geen mogelijkheden heeft om personen die een misdrijf zijn begaan (corruptie, fraude of niet integer handelen), te weren voor functies in of buiten de partij.

B. Overweegt dat:

- Het niet wenselijk is dat personen die zijn veroordeeld van een misdrijf (fraude, corruptie of niet integer handelen) zich verkiesbaar kunnen stellen voor onze partij omdat dit direct indruist tegen de gedragswaarden 'onkreukbaar' en 'transparant';
- Integriteitskwesties schadelijk zijn voor het vertrouwen in de politiek, de partij en de persoon in kwestie;
- Een tweede kans niet passend is bij integriteitsschandalen, omdat het zwaarwegende misdrijvingen zijn die naast de persoon ook de partij en het aanzien van de Nederlandse overheid aantasten.

C. Spreekt uit dat:

- Personen die, dragend een publiek ambt, veroordeeld zijn voor corruptie, fraude of niet integer handelen in de regel niet langer verkiesbaar mogen worden gesteld voor het CDA;
- Personen die, dragend een publiek ambt, veroordeeld zijn voor corruptie, fraude of niet integer handelen in de regel niet langer een bestuursfunctie binnen het CDA mogen vervullen;
- De autonomie van de afdeling belangrijk is, maar dit de partij als geheel niet mag schaden;
- Een eventuele veroordeling voor een misdrijf (corruptie, fraude of niet-integer handelen) van raadsleden, Kamerleden, Provinciale Statenleden, waterschapsbestuurders of Europarlementariërs zwaarwegend is bij een besluit tot samenwerking.

En gaat over tot de orde van de dag.